

Pro Puruvesi

PRO PURUVESI ry:n TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2020

1. Pro Puruvesi ry

Pro Puruvesi-yhdistys perustettiin Kerimäellä 15.7.2010.

Yhdistyksen tarkoitus on edistää Puruveden vesistön puhtautta ja hyvinvointia sekä lisätä tietoisuutta Puruveden tilasta.

Patentti- ja rekisterihallitus hyväksyi 19.10.2010 Pro Puruveden yhdistysrekisteriin. Savo-Karjalan yritysvero toimisto merkitsi 1.4.2012 Pro Puruvesi ry:n ennakkoperintärekisteriin ja antoi Y-tunnuksen 2470058-9. Yhdistys ei ole ALV-velvollinen.

Yhdistys on poliittisesti sitoutumaton ja riippumaton muista järjestöistä. Puruvettä tarkastellaan kokonaisuutena ja eri alueita tasapuolisesti. Puruvesi-työstä toivottiin alusta alkaen seutukunnan yhteistä asiaa, mutta myös valtakunnallisen kiinnostuksen kohdetta.

2. Jäsenet

Yhdistyksessä voi olla varsinaisia jäseniä ja kannatusjäseniä. Jäsenmäärä oli

- 15.7.2010	6 (perustajajäsenet)
- 31.12.2011	673 (1. tilikausi 15.7.2010 – 31.12.2011)
- 31.12.2012	805
- 31.12.2013	867
- 31.12.2014	1061
- 31.12.2015	1170
- 31.12.2016	1236
- 31.12.2017	1376
- 31.12.2018	1463
- 31.12.2019	1539
- 31.12.2020	1554

3. Hallitus ja kokoukset

Pro Puruveden syyskokouksessa 24.11.2019 valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi vuodeksi 2020 Reijo Jantunen ja hallituksen jäseniksi Anna-Maija Asikainen, Jaakko Eerikäinen, Aulis Herttuainen, Tarmo Kosonen, Hannu Kutvonen, Kari Lindström, Anneli Makkonen, Lasse Musakka, Raimo Oksman ja Heikki Tynkkynen. Hallitus valitsi keskuudestaan varapuheenjohtajaksi Lasse Musakan, sihteeriksi Anna-Maija Asikaisen ja rahastonhoitajaksi Hannu Kutvosen. Hallituksen kokouksia oli toimintakauden aikana yhdeksän. Ensimmäistä kertaa kaksi hallituksen kokousta pidettiin etäkokouksena johtuen koronatilanteesta. Toiminnantarkastajaksi syyskokous valitsi vuodeksi 2020 Jouko Piiparisen ja varatoiminnantarkastajaksi Kari Rannanpihan.

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 23.6.2020 ja syyskokous 22.11.2020. Kevätkokous olisi tullut Pro Puruveden sääntöjen mukaan pitää huhtikuun loppuun mennessä. Oikeusministeriön ohjeiden mukaan kevätkokousta oli koronapandemian takia mahdollisuus siirtää

syksyyn asti. Pro Puruveden hallitus teki siirtopäätöksen kevätkokouksen pitämisestä 23.6.2020.

Pro Puruvesi ry:llä ei ole ollut palkattua henkilöstöä eikä puheenjohtajalle eikä hallituksen jäsenille ole maksettu palkkioita. Kulukorvauksia on maksettu hallituksen päätöksillä tapauskohtaisesti. Yhdistyksellä on ollut Kerimäkitalosta 1.5.2017 alkaen vuokralla yksi toimistohuone varastotilana. Muita kiinteitä toimitiloja ei ole ollut.

4. Toiminta

Toimintaolosuhteet olivat vuonna 2020 poikkeukselliset ja vaikuttivat niin Pro Puruveden toimintaan kuin koko vesienhoitotyöhön vuoden alusta alkaen.

Jäätilanne Puruvedellä oli huono. Pro Puruvedellä ei ollut kelvollista jäätä nostettavanaan. Vuonna 2011 alkanut jäännostoperinne katkesi. Myös talkootulo jäi saamatta. Lunta oli hyvin vähän eikä kunnan routaa ollenkaan. Lumen sijasta satoi vettä ja räntää. Talvivalunnat olivat suuret tuoden Puruveteen paljon ravinteita ja kiintoainetta. Kuonanjoen jatkuvatoiminen mittausasema antaa reaaliaikaista tietoa. Virtaama Kuonanjoessa Savonlahteen oli helmikuussa 2020 kaksinkertainen vuoden 2021 helmikuuhun verrattuna, kuten myös fosforimäärät. Puruveden veden korkeus lähti talvella nopeaan nousuun. Talvelle suunnitellut valuma-aluetyöt FRESHABIT-hankkeessa jäivät lähes täysin tekemättä.

Koronapandemia aiheutti merkittäviä muutoksia Pro Puruveden suunnitelmiin. Kaikki tapahtumat, joihin oli suunniteltu osallistuttavan, peruttiin. Myös koululaisten Puruvesi-päivät peruttiin. Kun myös muuta liikkumista ja kokoontumisia oli rajoitettu, mahdollisuuksia päästä henkilökohtaisiin keskusteluihin Puruvesi-asioista oli aiempaa vähemmän. Yhteydenpito viestivälinein korostui.

Puruvesi-seminaari oli suunniteltu pitää 18.7. Kerimäellä Kirkkorannan suuressa teltassa. Sen yhteydessä olisi ollut ohjelmaa Pro Puruveden kymmenvuotisesta toiminnasta. Seminaari jouduttiin koronan vuoksi perumaan.

Jäsenmäärän kasvu jäi poikkeuksellisen pieneksi. Syynä oli erityisesti koronan peruuttamat tapahtumat. Ne ovat olleet aivan keskeisiä uusien jäsenten saamisen kannalta.

Useimmat kokoukset, joihin Pro Puruvesi on koronapandemian aikana osallistunut, ovat olleet etäkokouksia. Vuosittainen vesistökuostusverkoston seminaari ja FRESHABIT-hankkeen vuositapaaminen olivat webinaareina kuten monet muutkin vesiensuojeluun liittyneet seminaarit ja työpajat, joihin osallistuttiin.

Poikkeuksellisista toimintaolosuhteista huolimatta Pro Puruvesi on myös vuonna 2020 toiminut monella tapaa Puruveden puhtaan tulevaisuuden edistämiseksi.

4.1. Puruveden tilan seuranta

Puruveden tila ja sen ymmärtäminen ovat perusta oikein suunnattaville vesienhoitotöille sekä valuma-alueilla että vesialueella. Pro Puruvesi osallistuu tilannekuvan muodostamiseen sekä omin toimin että aktiivisella kansalaisilla havainnoimaan ja ilmoittamaan havainnoistaan.

Puruvedellä oli kesällä 2020 sinileväesiintymiä selvästi enemmän kuin kesällä 2019. Ilmoituksia epäilyistä sinilevästä tuli kuutisenkymmentä. Se oli kaksinkertainen määrä vuoteen 2019 verrattuna ja samalla tasolla kuin tähänastisella ennätyskellisen pahan sinilevävuotena 2018. Poikkeuksellisen suuret talvivalunnat lienevät vaikuttaneen kesän 2020 sinileväesiintymiin. Erittäin paha sinileväesiintymä oli Savonlahdella. Ennen vuotta 2011 sinilevähavaintoja Puruvedellä ei ollut juuri lainkaan. Pro Puruvesi varmensi havainnot havainnoitsijoiden kanssa mm. ”jokamiehen kokein” ja valokuvin. Sinilevää muodostui myös selkävesillä kuten muutamana aiempanakin

vuonna. Savonlahdella sinileväesiintymä kesti pahana pari kuukautta. Muualla sinilevä hajosi viimeistään muutamassa päivässä tuulen voimistuessa. Pro Puruveden varmentamat sinilevähavainnot, useat valokuvien kera, löytyvät Pro Puruveden kehittämästä ja ylläpitämästä Puruveden vesienhoidon seurantajärjestelmästä. Linkki seurantajärjestelmään löytyy Pro Puruveden kotisivuilta www.propuruvesi.fi. Pro Puruvesi vastasi sinileväseurannasta myös virallisella valtakunnallisella havaintopisteellä Kerimäen Kirkkorannassa kesäaikaan 1ke/viikko.

Pro Puruvesi jatkoi näkösyvyyden seurantaan kymmenellä alueella noin 40 seurantapisteessä ympäri Puruvettä. Osa pisteistä on ongelmallisilla lahtialueilla ja osa selkävesien reuna-alueilla. Mittaus suoritetaan neljästi vuodessa (maaliskuu, kesäkuu, elokuu, lokakuu). Muutamista pisteistä ei ole jokaisessa mittauksessa mittaustulosta. Seurannasta vastasi vapaaehtoistyönä ilman korvauksia 12 henkilöä. Näkösyvyydet vaihtelivat 0,7 ja 10,0 metrin välillä. Huonoin tilanne oli Savonlahdella (elokuu 0,7 m) ja paras Herttuansaaren itäpuolella olevassa mittauspisteessä (maaliskuu 10,0 m). Seurantatulokset löytyvät Pro Puruveden kotisivuilta.

Pro Puruvesi osallistui Ilmatieteen laitoksen johdolla toimivan lumimittausverkoston muodostamiseen Kuonanjärvi-Vehkajärvet alueelle ja otti vastuulleen yhden mittauspisteen. Lumimittaus liittyy seurantakokonaisuuteen, jossa on Kuonanjoen jatkuvatoiminen mittausasema ja Kuonanjärven itärannan tuntumassa oleva jatkuvatoiminen sademittausasema. Lumimittaus talvella 2020 jäi vähäiseksi johtuen lumitilanteesta.

4.2. Yhteistyöverkoston kehittäminen ja Puruvesi-tietouden lisääminen

4.2.1. Paikallinen ja alueellinen taso

Yhteistyö Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskusten, Suomen metsäkeskuksen kaakkoisen palvelualueen, Luonnonvarakeskuksen Enonkosken toimipisteen ja Metsähallituksen Luontopalvelun Savonlinnan toimipisteen kanssa on jatkunut myös vuonna 2020. FRESHABIT-hanke on ollut erinomainen foorumi yhteistyön monipuolistamiseksi ja edelleen kehittämiseksi.

Yhteistoiminta kumppanuuspöytineen Savonlinnan ja Kiteen kaupunkien kanssa alkaa löytää muotojaan. Yhtä hyviä ja joustavia paikallisia ratkaisuja kuin oli Kerimäen, Punkaharjun ja Kesälahden aluejohtokuntien kanssa, ei ole kuitenkaan löydetty.

Yhteistyö vuoden 2019 alussa aloittaneen Puruveden kalatalousalueen kanssa on ollut varsin kiinteää. Pro Puruvesi on osallistunut Puruveden kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman laadintaan. Puruveden kalatalousalue on tukenut Pro Puruveden toimintaa taloudellisesti yhtenä pääyhteistyökumppaneista.

OPERANDUM-hanke on vuoden 2020 aikana ollut tärkeä paikallisen yhteistyöverkoston kehittämisessä Vehkajärvien ja Kuonanjärven alueella. Pro Puruvesi on osallistunut hankekokouksiin ja tiedottamiseen sekä tukenut toimijoita paikallistuntemuksellaan.

Kaksi Puruvesi-työn kannalta tärkeää suunnitteluhanketta on käynnissä. Puruveden kalatalousalueen kattava vesienhoidon yleissuunnitelma, elikkä käytännössä Puruveden vesienhoidon yleissuunnitelma, tehdään Etelä-Savon ELY-keskuksen johtamana ja Puruveden kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma Puruveden kalatalousalueen johdolla. Vesienhoidon yleissuunnitelmassa painopiste on vesienhoidossa ja käyttö- ja hoitosuunnitelmassa kalastossa ja kalastuksessa. Samanaikainen suunnittelu antaa hyvän mahdollisuuden yhteisten näkökohtien huomioon ottamiseen. Pro Puruvesi on molemmissa suunnitteluhankkeissa mukana. Erityisen vahvasti Pro Puruvesi on osallistunut vesienhoidon yleissuunnitelman laatimiseen. Suunnitelmilla viitotetaan vesienhoitoa ja kala-asioita Puruvedellä pitkälle tulevaisuuteen. Suunnitelmat valmistuvat vuonna 2021.

Pro Puruveden puheenjohtaja kuuluu FRESHABIT Puruveden ohjausryhmään ja on osallistunut ohjausryhmän kokouksiin.

4.2.2. Valtakunnallinen taso

FRESHABIT-hankkeen käynnistyminen 2016 ja vuonna 2018 käynnistynyt OPERANDUM-hanke ovat tarjonneet erinomaisen mahdollisuuden tehdä Puruvettä ja Pro Puruveden toimintaa tunnetuksi valtakunnallisesti ja rakentaa verkostoja valtakunnallisiin toimijoihin. Keskeiset valtakunnalliset toimijat Puruvedellä ovat vuoden 2020 aikana olleet Metsähallitus Luontopalvelut, Suomen Ympäristökeskus (SYKE), Luonnonvarakeskus (LUKE), Suomen metsäkeskus ja Ilmatieteen laitos. Pro Puruvesi on pitänyt näihin yhteyttä sekä tiedotusasioissa että tarjoamalla paikallista tukea.

Keväällä 2020 perustettiin Suomen vesistösaatiö. Se keskittyy Suomen sisävesien vesiensuojelun edistämiseen. Pro Puruvesi on ollut vesistösaatiöön aktiivisesti yhteydessä. Puruvesi on ollut vesistösaatiön toiminnassa hyvin esillä. Vesistösaatiön yhteyteen perustettiin vesistöpaneeli. Siinä on ensimmäisen marraskuussa 2020 alkaneen kahden vuoden toimikauden ajan 43 jäsentä. He edustavat monipuolista vesiensuojelun asiantuntemusta ympäri Suomen. Yksi jäsenistä on Pro Puruveden puheenjohtaja Reijo Jantunen. Suomen vesistösaatiö ja vesistöpaneeli tarjoavat uuden verkoston edistää Puruveden vesiensuojelua sekä tuoda Puruvedellä saatuja tuloksia ja kokemuksia mm. vapaaehtoistoiminnasta myös muiden tietoon.

4.2.3. Tiedotustoiminta

Tiedottaminen Puruveden seutukunnan vakituksille ja vapaa-ajan asukkaille sekä sidosryhmille on ollut myös vuoden 2020 aikana erityisen huomion kohteena. Vuonna 2020 kiinnitettiin aiempaa enemmän huomiota myös valtakunnalliseen tiedottamiseen. Tiedotusvälineiden, kotisivujen ja somen merkitys on ollut tavanomaistakin suurempi, koska koronasta johtuen Pro Puruvesi ei ole päässyt normaaliin tapaan kertomaan kuulumisia eri tapahtumissa ja tapaamisissa.

Tiedotustilaisuus 28.1.2020

Pro Puruvesi järjesti 28.1. Kerimäellä Hotelli Varpussa tiedotustilaisuuden dokumenttisarjasta ”Veden valtakunta” yhdessä DocArtin kanssa. Samassa tiedotustilaisuudessa julkistettiin joulukuussa 2019 Pro Puruveden toimeksiannosta valmistunut mobiilisovellus ja allekirjoitettiin kumpanuussopimukset kolmen osuuspankin kanssa. Tilaisuuden antia uutisoitiin näytävästi.

FRESHABIT-hankkeen viestintäosioon sisältyneen kuusiosaisen dokumenttisarjan ”Veden valtakunta” toteutti TV 1:lle DocArt. Kakkosjaksossa oli esillä Puruveden talvinen nuottakalastus ja kutosjaksossa Kerimäellä vuonna 2017 pidetty jäänveiston SM-kisa Pro Puruveden nostamine Puruveden kristallinkirkkaine jäineen ja Kerimäen mieslaulajien esityksineen. Pro Puruvesi avusti DocArtia ideoinnin lisäksi kohderyhmien valinnassa ja paikallisissa järjestelyissä Puruvedellä. Katsojaluvut olivat erittäin suuret. Dokumentti on nähtävissä Areenassa useita vuosia ja mennee myös kansainväliseen levitykseen. Pro Puruvesi oli tälläkin tavalla lisäämässä Puruveden ja koko seutukunnan tunnettavuutta.

Pro Puruveden vastuulla FRESHABIT-hankkeessa ollut mobiilisovellus Puruveden vesiensuojelurakenteista/-toimista julkaistiin dokumentin ”Veden valtakunta” tiedotustilaisuuden yhteydessä tammikuussa. Mobiilisovellus sai paljon myönteistä huomiota. Vastaavaa ei Suomessa aiemmin ollut. Sovelluksesta haluttiin nopeasti myös englanninkielisen versio. Pro Puruveden toimeksiannosta sellainen tehtiin ja julkistettiin avoimeen käyttöön huhtikuun lopussa. Sovellusta on päivitetty vuoden 2020 aikana ja edelleen päivitetään vuoden 2021 aikana. Linkki suomenkieliseen mobiilisovellukseen (<http://arcg.is/ijjWi>) ja englanninkieliseen versioon (<https://arcg.is/1un5a4>).

Tiedotustilaisuus 15.7.2020

Puruvesi-seminaari oli suunniteltu pitää 18.7. Kerimäellä Kirkkorannan suuressa teltassa. Sen yhteydessä olisi ollut ohjelmaa Pro Puruveden kymmenvuotisesta toiminnasta. Seminaari jouduttiin koronan vuoksi perumaan. Seminaarin sijasta pidettiin 15.7. Kerimäellä Hotelli Varpussa tiedotusvälineiden edustajille tiedotustilaisuus ja julkistettiin juhluvoiteen liittyen historiaesite ja muistoesine. Paikka oli sama (silloin nimeltään Hotelli Herttua), missä 15.7. kuusi perustajajäsentä perusti Pro Puruvesi-yhdistyksen.

Historiaesitteen suunnitteli ja toteutti Eero Könönen (EKOKAM) kiinteässä yhteistyössä Pro Puruveden kanssa. Tavoitteena oli saada havainnollisin kuvin tiivis kuvaus mitä Pro Puruvesi on kymmenen vuoden aikana tehnyt ja saanut aikaiseksi. Historiaesitettä jaetaan tapahtumissa ja se löytyy Pro Puruveden kotisivuilta.

Pro Puruvedellä ei ole aiemmin ollut muistoesinettä. Juhluvoiteen liittyen sellainen päätettiin hankkia. Pro Puruveden antamista lähtökohdista lasisen muistoesineen ideoi ja suunnitteli Eero Könönen. Tarkoitus oli juhluvoiteen Puruvesi-seminaarissa jakaa muistoesine keskeisimmille Pro Puruveden toimintaa ja Puruvesi-työtä tukeneille yhteistyökumppaneille ja henkilöille. Puruvesi-seminaarin peruuntuessa ja muuttuessa tiedotustilaisuudeksi, muistoesine jaettiin vain Pro Puruveden kuudelle perustajajäsenelle. Muistoesineen kuva löytyy kotisivuilta.

Tiedotustilaisuus 26.8.2020

FRESHABIT-hanke piti 26.8. tiedotustilaisuuden Puruvedellä. Pro Puruvesi oli suunnittelemassa ja järjestämässä tiedotustilaisuutta hankkeen johdon kanssa. Tiedotusvälineiden edustajat pääsivät tutustumaan mm. Kuonanjoen mittausasemaan ja kuulemaan millaisia määriä ravinteita ja kiintoainetta Savonlahteen kulkeutuu. Vesillä nähtiin konkreettisesti miltä täysin sinilevän vallassa oleva ja rehevöitynyt Savonlahti näyttää. Vesillä käynnin yhteydessä tutustuttiin myös Hytermän saareen ja päivän lopuksi Kerimäellä Lautalahden valuma-alueen vesiensuojelurakenteisiin. Lehdistön lisäksi paikalla oli myös YLE Joensuun toimittaja. Tiedotustilaisuus oli samalla FRESHABIT-hankkeen valtakunnalliselle johdolle tutustumistilaisuus Puruveden tilanteeseen.

Pro Puruveden syyskokouksen jälkeen tiedotusvälineille lähetettiin laaja lehdistötiedote Pro Puruveden vuoden 2021 toimintasuunnitelmineen.

Pro Puruvesi osallistui Suomen vesistösaatiön lehdistötiedotteen valmisteluun. Puruveden tilanne oli sekä lehdistötiedotteessa että lehtijutuissa näkyvästi esillä.

Koko jäsenistölle lähetettiin jäsentiedote kesäkuussa ja joulukuussa.

Kotisivuja www.propuruvesi.fi pidettiin ajantasaisina. Yhdistyksellä on myös Facebook-sivut www.facebook.com/propuruvesi ja Puruveden vesienhoidon seurantajärjestelmä sekä FRESHABIT Puruveden kotisivut (www.propuruvesi.fi/FRESHABIT). Niistä löytyy monipuolista informaatiota Pro Puruveden toiminnasta, FRESHABIT-hankkeesta ja vesienhoidosta.

4.3. FRESHABIT-HANKE

Hanke käynnistyi 1.1.2016. Hankkeessa on mukana kahdeksalla kohdealueella erilaisia NATURA 2000 -verkostoon kuuluvia vesistöjä ympäri Suomea. Niistä yksi on Puruvesi. Hanketta johtaa Metsähallitus Luontopalvelut. Hankesopimus on Metsähallituksen ja EU-komission 3.12.2015 allekirjoittama. Siten Puruvesi on noussut selkeästi myös EU-kohteeksi. Hanke päättyi 30.9.2022.

Puruvedellä painopiste on konkreettisissa vesienhoitotöissä viiden kohdealueen valuma-alueilla. Lisäksi vesialueilla tehdään koe- ja hoitokalastusta sekä vesikasvillisuuden niittoa. Puruvesi on mukana myös useissa hankkeen tutkimus- ja kehittämistehtävissä. Rahoitusta Puruvedelle

suuntautuu perushankkeesta suoraan kaksi miljoonaa euroa. Sen lisäksi alueelle kohdistuu valtakunnallisesti johdettuja hankeosioita rahoituksineen ja Kemera-rahoitteisia integroituja hankkeita. EU-rahoitusosuus perushankkeen kustannuksista on 60 %. Etelä-Savon ELY-keskus johtaa monien osapuolten yhdessä toteuttamaa Puruveden osuutta hankkeessa.

Pro Puruveden keskeiseksi vastuualueeksi hankesopimuksessa tuli Puruveden osalta tiedotustoiminta. Siihen sisältyy mm. FRESHABIT Puruveden kotisivujen kehittäminen ja ylläpito, osallistuminen FRESHABIT -infoin Puruveden seutukunnan tapahtumiin, Puruvesi -seminaarin järjestäminen vuosittain sekä yhteydenpito tiedotusvälineisiin. Toisena selkeänä vastuualueena on ympäristökasvatus. Siinä koululaisten Puruvesi-päivät muodostavat rungon. Lisäksi Pro Puruvesi vastaa kolmesta ulkopuolisilta tilattavasta erityistyöstä. Omien vastuiden lisäksi Pro Puruvesi tukee muita toimijoita erikseen kunkin kanssa sovittavalla tavalla. Pro Puruveden omaksi hankebudjetiksi muodostui noin 125 000 euroa. Siitä EU:n osuus on noin 75 000 euroa ja Pro Puruveden omarahoitusosuus noin 50 000 euroa. Omarahoitusosuuteen Pro Puruvesi hankkii vuosittain itse varat. Palkkakustannuksia Pro Puruvedellä ei ole. Työ tehdään vapaaehtoistyönä.

Vuoden 2020 aikana Pro Puruvesi on ylläpitänyt FRESHABIT Puruveden kotisivuja. Tiedotustilaisuuksia on pidetty FRESHABIT-hankkeen aihein kaksi kohdan 4.2.3. mukaisesti. Myös tiedotustilaisuudessa 15.7. FRESHABIT-hanke oli esillä. Sopimuksen mukaisia tiedottamiseen sisältyviä osallistumisia Puruveden seutukunnan tapahtumiin eikä Puruvesi-seminariaa voitu toteuttaa koronapandemian takia. Myöskään sopimuksen mukaisia ympäristökasvatukseen kuuluvia koululaisten Puruvesi-päiviä ei voitu koronan vuoksi järjestää.

Pro Puruveden vastuulla FRESHABIT-hankkeessa oleva mobiilisovellus valmistui ja julkistettiin 28.1.2020 kohdan 4.2.3. mukaisesti. Mobiilisovellusta on kehitetty ja päivitetty vuoden 2020 aikana.

Pro Puruveden vastuulla FRESHABIT-hankkeessa oleva selvitys Puruveden taloudellisesta arvosta painottuu sellaisen omaisuusmassan ja toiminnan arvioimiseen, johon Puruvedellä ja sen tilalla on vaikutusta. Selvityksen teon kilpailutuksen voitti Timo Kivisto Consulting Oy. Sopimus allekirjoitettiin marraskuussa 2020. Työ on käynnistynyt ja valmistuu vuoden 2021 lopulla. Selvityksen tekemisessä tarvitaan paikallisten tukea mm. kyselyihin vastaamalla. Suomessa ei ole aiemmin tehty vastaavaa selvitystä.

Pro Puruvesi tuki 21.-24.7. vapaaehtoistoiminnalla Luonnonvarakeskuksen koekalastusta Ristilahdella ja Mehtolanlahdella päästelemällä kaloja päivittäin koekalastusverkoista.

Kuukausittain on otettu sadevesinäytteet Oulun Yliopistolle liittyen pohjavesien kautta Puruvedeen kulkeutuvien ravinteiden selvittämiseen. Muita toimijoita Pro Puruvesi on tukenut myös mm. paikallistuntemuksella ja verkostojensa kautta sekä osallistumalla aktiivisesti FRESHABIT Puruveden ohjausryhmän toimintaan

4.4. OPERANDUM-HANKE

Kesällä 2018 käynnistyi kansainvälinen OPERANDUM-hanke. Siinä on mukana useita EU-maita ja lisäksi Kiina, Australia ja Singapore. Koko hanketta johtaa Italian Bolognan yliopisto. Suomen osuutta johtavat Luonnonvarakeskus ja Ilmatieteen laitos. Puruvesi valittiin Suomen ainoaksi kohdealueeksi. Suomen osuudessa kehitetään metsätalouden luonnonmukaisia vesiensuojelumenetelmiä. Hankkeessa on suuri huomio ilmaston lämpiämisen vaikutuksilla metsätalouden vesiensuojeluratkaisuihin. Yhteistyö FRESHABIT-hankkeen kanssa on kiinteää.

Puruvedellä OPERANDUM-hankkeen kohdealueeksi valittiin Savonlahden valuma-alue ja siinä erityisesti Vehkajärvet-Kuonanjärvi alue. Kaikkienensa em. valuma-alue on Puruveden

ongelmallisimpia. Laajoine ojitettuine soineen, turvemaan metsineen ja heikkoon kuntoon päässeine valuma-alueen järvineen rasitteet Puruvedelle ovat erittäin suuret. Valuma-alueella oli hyvät edellytykset yhdistää FRESHABIT-hankkeen konkreettisiin toimiin OPERANDUM-hankkeen tutkimusresurssit. Hyvin tärkeänä nähtiin paikallisten ihmisten ja sidosryhmien kiinteä osallistuminen.

Jatkuvatoiminen mittausasema Kuonanjoessa ja jatkuvatoiminen sademittausasema Kuonanjärven rannalla ovat antaneet tärkeää tietoa mm. valuntojen määrästä sekä valuma-alueelta Puruvedeen valuvista ravinteista ja kiintoaineesta. Metsänhoidon jatkuvan kasvatuksen tutkimusala on valittu. Mallinnukset eri alueiden vesiensuojeluun liittyvistä riskeistä suojavyöhykesuosituksineen ovat varsin valmiit. Puruvesi oli Suomessa siltäkin osin pilottialueena.

Pro Puruvedellä ei ole hankkeessa virallista asemaa. Hanke on kuitenkin halunnut kytkeä Pro Puruveden mukaan monin tavoin kuten paikallistuntemuksen antajana ja tiedottamisessa. OPERANDUM-hankkeen kautta Puruvedelle ja Pro Puruvedelle tulee myös kansainvälistä tunnettavuutta.

5. Yhteistyökumppanuus

Pro Puruvesi haki vuodeksi 2020 seitsemättä kertaa ”virallisia” yhteistyökumppaneita. Tavoitteena on saada yrityksiä mukaan Puruvesi-työhön. Toisena keskeisenä tavoitteena on varojen hankinta. Pääyhteistyökumppaneille ja muille yhteistyökumppaneille asetettiin hieman eri kriteerit, jotka näkyivät tuen suuruudessa ja toisaalta Pro Puruveden antamassa näkyvyydessä.

Vuoden 2020 Pro Puruveden **pääyhteistyökumppanit** olivat

- Savonlinnan kaupunki
- Kiteen kaupunki
- Kerimäen Osuuspankki
- Kesälahden/Pohjois-Karjalan Osuuspankki
- Suur-Savon Osuuspankki
- Puruveden kalatalousalue
- Raija ja Ossi Tuuliaisien Säätiö
- Vesistö- ja Luontokunnostus Janne Raassina

ja muut yhteistyökumppanit

- DevExit
- Harjun Portti Matkailukeskus
- Jäälinna ry
- KAS-RAK
- Linja-autoliike S.Kosonen
- Metsä-Raikuu
- Punkaharjun Vesi- ja Lämpö
- Puruveden Savukala
- Pääkanta-Säätiö
- Ruokkeen Lomakylä
- Sahakuutio

Kiitokset kaikille yhteistyökumppaneillemme Pro Puruveden saamasta tuesta.

6. Talous

Pro Puruveden tilinpäätös 1.1.-31.12.2020 oli 12 857,92 euroa ylijäämäinen. Siihen vaikutti oleellisesti ennakoimattomasti saatu 10 768,23 euron lisä Pro Puruveden FRESHABIT-hankkeen EU-osuuden ennakkoon. Toisaalta koronapandemian seurauksena tapahtumiin ja seminaareihin liittyviä menoja ei tullut. Ikävästi myöskään tulosta ei siltä osin saatu aikaan. Pro Puruveden tulot

olivat vuonna 2020 selvästi ennakoitua suuremmat ja menot pienemmät sekä tulos parempi.

7. Muuta

Pro Puruvesi hankki luvat ja asiantuntijan suunnitelman pienen suon entisöintiin Haapasaaren Herrainlahden perukalla. Entisöinti toteutettiin Pro Puruveden vapaaehtoistyönä paikallisen kanssa. Samalla saatiin kokemukusta pienten soiden entisöinnistä.

Ruokojärvellä ja Vaaran alueella tuettiin paikallisten niittohankkeita.

Pro Puruveden kotisivut www.propuruvesi.fi ja Pro Puruveden Facebook-sivut www.facebook.com/propuruvesi. Mobiilisovellus löytyy linkistä <http://arcg.is/ijjWi>

Kiitos jäsenillemme, tukijoillemme ja talkooväelle! Te olette mahdollistaneet myös taloudellisesti Pro Puruveden toiminnan monen osapuolen yhteisessä työssä puhtaan Puruveden puolesta.

25.3.2021

Pro Puruvesi ry:n hallitus